

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

ГОЛОВИ КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

від "29" вересня 2021 року

№ 700-р

м.Кропивницький

Про стан охорони навколишнього природного середовища в області

Захист довкілля є однією з найважливіших проблем, що визначає рівень соціального розвитку суспільства. За даними моніторингу соціально-економічного розвитку регіонів та оцінки результативності реалізації державної регіональної політики за 2020 рік Кіровоградщина у рейтингу регіонів України за напрямом "Раціональне природокористування та якість довкілля" посіла 19-е місце, у 2019 році – 22-е місце.

З метою підвищення рівня захисту довкілля було розроблено Комплексну програму охорони навколишнього природного середовища в Кіровоградській області на 2021-2025 роки, затверджену рішенням обласної ради від 30 березня 2021 року № 86.

Метою програми є охорона та поліпшення стану довкілля в області шляхом виконання природоохоронних заходів та об'єктів на загальну суму 590 110,013 тис. гривень, із яких 121 622,671 тис. гривень – кошти державного бюджету, 148 145 тис. гривень – обласного бюджету та 320 342,464 тис. гривень – власні кошти підприємств.

У 2021 році передбачено реалізацію природоохоронних заходів на загальну суму 175 531,62 тис. гривень, із яких за рахунок обласного бюджету на суму 50 100 тис. гривень, державного бюджету на суму 69 729,22 тис. гривень та власних коштів підприємств на суму 55 702,4 тис. гривень.

За даними головного управління статистики в області, викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел викидів у 2020 році склали 10,688 тис. т, що на 2,089 тис. т, або 16,35 % менше ніж у 2019 році (для порівняння у 2019 році склали 12,778 тис. т, що на 5 % більше ніж у 2018 році). Обсяг викидів забруднюючих речовин у повітря від стаціонарних джерел в області складає 0,47 % від загального обсягу викидів в Україні.

Обсяг викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел на одну особу у 2020 році склав 11,5 кг, що на 15,4 % менше ніж у 2019 році (для порівняння у 2019 році склав 13,6 кг, що на 6,25 % більше ніж у 2018 році).

30 86210 87673 05001

Кіровоградська обласна державна адміністрація

700-р від 29.09.2021

Кіровоградська область має значно менші обсяги викидів забруднюючих речовин у повітря від стаціонарних джерел за 2020 рік порівняно з Миколаївською (11,203 тис.т), Одеською (42,639 тис.т), Полтавською (45,814 тис.т), Черкаською (51,429 тис. т), Вінницькою (78,177 тис.т) та Дніпропетровською (534,656 тис.т) областями.

У період з жовтня 2020 року по 01 вересня 2021 року департаментом екології, природних ресурсів та паливно-енергетичного комплексу обласної державної адміністрації видано 149 дозволів, за аналогічний період 2019-2020 років – 208 дозволів.

В атмосферному повітрі міст у жовтні 2020 року – серпні 2021 року середньорічні концентрації по пилу становили – 1,3 ГДК (м. Кропивницький), 1,26 ГДК (м. Олександрія) та нижче 1,0 ГДК (м. Світловодськ); по формальдегіду – 1,0 ГДК (м. Кропивницький) та нижче 1,0 ГДК (м. Світловодськ).

Необхідною є розробка Програми державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря. Департаментом екології, природних ресурсів та паливно-енергетичного комплексу обласної державної адміністрації (далі – Департамент) проведено процедуру відкритих торгів щодо закупівлі послуги "Розроблення програми державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря Кіровоградської області". За результатами проведеної процедури укладено договір, який виконується згідно з Календарним планом.

Облдержадміністрацією проводяться заходи із залучення органів місцевого самоврядування до участі в європейській ініціативі "Угода мерів", за якою підписанти Угоди зобов'язані скоротити викиди CO₂ на 30% шляхом запровадження місцевими органами влади енергоощадних заходів та використання поновлюваних джерел енергії.

З метою залучення нових підписантів 20 січня 2021 року в облдержадміністрації проведено нараду з питання реалізації в області Угоди.

19 березня 2021 проведена перша робоча онлайн зустріч для міських, селищних голів, голів районних рад області з територіальними координаторами Угоди.

17 червня 2021 року для представників міських, селищних, сільських рад області організовано онлайн-вебінар на тему "Організація Днів/Тижнів сталої енергії в громадах як ключовий елемент інформаційно-виховної кампанії".

Окрім того, актуальною стає реалізація проєктів щодо виробництва енергії з нетрадиційних та відновлювальних джерел енергії, впровадження енергоефективних технологій і обладнання.

На сьогодні на Кіровоградщині функціонують:

55 сонячних електростанцій, загальною потужністю 337,4 МВт на території міст Кропивницький, Світловодськ, Бобринець, Мала Виска та Голованівського, Кропивницького, Новоукраїнського, Олександрійського районів;

1827 сонячних електростанцій приватних домогосподарств, загальною потужністю 51,7 МВт;

11 мініГЕС, загальна потужність яких 16,2 МВт на території Голованівського району;

3 підприємства, які виробляють електроенергію з альтернативних джерел енергії (ПрАТ "Кропивницький олійноекстракційний завод", ТОВ "ЛНК", м.Кропивницький, полігон ТНВ ТОВ "Екостайл", ТОВ "Агрофірма ім.Чкалова", Капітанівська сільська рада), загальна потужність 18,941 МВт.

З вересня 2020 по вересень 2021 року в області введено в експлуатацію:

СЕС "Златопільська 2" ТОВ "Астрида Солар", м. Новомиргород, потужність 7,1 МВт;

СЕС "Зоря 2" ТОВ "Зоря", м. Новоукраїнка, потужність 0,6 МВт;

СЕС ФОП Юренко С.Л., м. Помічна, Новоукраїнський район, потужність 0,15 МВт;

516 сонячних електростанцій приватних домогосподарств загальною потужністю 14,8 МВт.

За оперативними даними станом на 01 вересня 2021 року вироблено електроенергії з альтернативних джерел енергії 258,68 млн.кВт*год. (загальна потужність 424,24 МВт), що на 50,43 млн.кВт*год. більше ніж станом на 01 вересня 2020 року (загальна потужність 381,4 МВт).

За підсумками аналізу, проведеного Мінрегіоном на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 21 жовтня 2015 року № 856 "Про затвердження Порядку та Методики проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації державної регіональної політики", Кіровоградська область за напрямком "Відновлювана енергетика та енергоефективність" займає 3 місце в загальноукраїнському рейтингу.

Згідно із даними державного статистичного спостереження за підсумками 2020 року на території Кіровоградської області утворилося 498,687 тис. т відходів, що на 36,911 млн. т. менше порівняно з 2019 роком.

Вищевказаний показник коригується новою формою державного статистичного спостереження № 1-відход (річна), затвердженою Наказом державної служби статистики України від 19 червня 2020 року № 190, згідно з яким респонденти, які утворюють відходи, звітують за місцем реєстрації суб'єктів господарської діяльності.

Частка відходів, видалених у спеціально відведені місця чи об'єкти або спалених (без отримання енергії), у загальному обсязі утворених відходів у регіоні в 2020 році складала – 35,9 %, у 2019 році – 94,4 %, у 2018 році – 94,3%, у 2017 році – 95,3%.

В області станом на 01 вересня 2021 року налічується 402 сміттєзвалища, з яких до обласного реєстру місць видалення відходів включено 308 МВВ твердих побутових відходів або 76,6 % від загальної кількості звалищ.

З 01 жовтня 2020 року по 01 вересня 2021 до обласного реєстру МВВ включено 7 нових МВВ, в аналогічний період 2019 та 2020 років – 33 МВВ.

Кількість сміттєзвалищ по районах: Кропивницький – 157 звалищ, Олександрійський – 70 звалищ, Новоукраїнський – 84 звалища та Голованівський – 91 звалище.

Відсоток включених до обласного реєстру МВВ по районах: Олександрійський – 85,7 % від загальної кількості звалищ району, в Кропивницькому – 77,1 %, в Новоукраїнському – 76,2 % та в Голованівському – 69,23%.

Стовідсоткову паспортизацію досягнуто в Гайворонській міській територіальній громаді (далі – ТГ), Голованівській, Заваллівській та Побузькій селищних ТГ Голованівського району, Бобринецькій, Знам'янській та Кропивницькій міських ТГ, Гурівській сільській ТГ та Новгородківській селищній ТГ Кропивницького району, Новоукраїнській та Помічнлянській міських ТГ, Ганнівській, Рівнянській, Глodosькій, Тишківській та Злинській сільських ТГ Новоукраїнського району, Олександрійській міській та Петрівській, Онуфріївській селищних ТГ Олександрійського району.

З 01 жовтня 2020 року по 01 вересня 2021 року Департаментом зареєстровано 350 декларацій про відходи, за аналогічний період 2019 та 2020 років – 387 декларацій.

З метою контролю за ступенем забруднення навколишнього природного середовища та забезпечення права громадян на безпечне довкілля, відповідно до вимог Закону України "Про оцінку впливу на довкілля" Департаментом здійснюється видача висновків з оцінки впливу на довкілля, яка включає в себе етап громадського обговорення. З 01 жовтня 2020 року по 01 вересня 2021 року Департаментом проведено в повному обсязі 15 процедур з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та надано відповідні висновки, в аналогічний період 2019 та 2020 років – 26 процедур. На сьогодні розпочато 20 нових процедур.

Одним із важливих засобів збереження довкілля є розширення площі територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Відповідно до рішення обласної ради від 30 березня 2021 року № 89 "Про оголошення територій природно-заповідного фонду місцевого значення" кількість природно-заповідних територій збільшилася з 223 до 229 і площа природно-заповідного фонду області збільшилась на 77,5 га.

Підготовлено проєкт рішення обласної ради про оголошення території парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва "Тобілевичі" площею 8,7 га, який подано на розгляд обласної ради у вересні поточного року.

Видане розпорядження голови обласної державної адміністрації від 12 травня 2021 року № 392-р "Про інвентаризацію територій та об'єктів природно-заповідного фонду" з метою запобігання порушенням землевласниками природоохоронного законодавства, їх незаконному використанню та передачі земельних ділянок у приватну власність.

Департаментом проведено звірку матеріалів по природно-заповідних територіях області із 35 територіальними громадами. Інформацію не надано Знам'янською, Новомиргородською міськими, Олександрівською, Приютівською, Смолінською, Устинівською селищними, Великоандрусівською, Ганнівською, Глodosькою, Мар'янівською, Піщанобридською, Попельнастівською, Рівнянською, Суботцівською, Тишківською сільськими радами.

Видано розпорядження голови облдержадміністрації про затвердження 30 положень про природно-заповідні території.

Для погодження землекористувачам направлено проекти положень про природно-заповідні території (у Кропивницькому районі – Аджамській, Гурівській, Катеринівській сільським радам, Фортечній районній у місті Кропивницькому раді, Онуфріївській та Устинівській селищним радам, Долинській міській раді; у Голованівському районі – Вільшанській селищній раді, Гайворонській міській раді, ПП "Гурьєво", ФГ "Лан").

Проводиться тендерна процедура на закупівлю послуг з розроблення проектів землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду Кіровоградської області загальною площею 1050 га.

Облдержадміністрацією направлялися звернення до місцевих рад області стосовно сприяння залученню у 2021 році та наступних роках коштів місцевих бюджетів, у тому числі фондів охорони навколишнього природного середовища, на заходи з виявлення, проведення обстеження, підготовки наукових характеристик перспективних для заповідання територій, клопотань та інших матеріалів, необхідних для запровадження процедури створення нових територій та об'єктів природно-заповідного фонду, а також винесення меж існуючих територій та об'єктів природно-заповідного фонду в натуру (на місцевість).

Відповідно до законів України "Про охорону навколишнього природного середовища", "Про охорону атмосферного повітря", "Про оцінку впливу на довкілля", "Про стратегічну екологічну оцінку", "Про відходи", "Про природно-заповідний фонд України", рішення РНБО України "Про виклики і загрози національній безпеці України в екологічній сфері та першочергові заходи щодо їх нейтралізації" та з метою поліпшення стану довкілля в області:

1. Головам райдержадміністрацій, рекомендувати міським, селищним, сільським головам забезпечити:

1) вжиття дієвих заходів щодо стовідсоткової паспортизації місць видалення твердих побутових відходів, які не включено до обласного реєстру місць видалення відходів;

2) проведення щорічних лабораторних досліджень впливу відходів, розміщених на сміттєзвалищах, на стан атмосферного повітря, ґрунтів, підземних та поверхневих вод;

3) поліпшення показників соціально-економічного розвитку територій за напрямом "Раціональне природокористування та якість довкілля";

4) проведення роз'яснювальної роботи на відповідних територіях серед суб'єктів господарювання (насамперед державної та комунальної форм власності) щодо необхідності отримання дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, приділяючи особливу увагу підприємствам, установам і організаціям, які здійснили перехід котелень на альтернативні види палива;

5) активізацію роботи:

з суб'єктами господарювання стосовно подання декларацій про відходи за 2020 та 2021 роки через електронну систему здійснення дозвільних процедур у сфері поводження з відходами:

щодо впровадження проєктів, заходів з енергоефективності та енергозбереження (енергомоніторингу, енергетичної сертифікації та модернізації будівель, сприяння будівництву сонячних електростанцій тощо).

2. Рекомендувати міським, селищним, сільським головам розглянути можливість долучитися до Європейської ініціативи "Угода мерів" з метою залучення фінансових інструментів європейських банківських установ на запровадження енергоощадних заходів, використання поновлюваних джерел енергії.

3. Рекомендувати Знам'янському, Новомиргородському міським головам, Олександрівському, Приютівському, Смолінському, Устинівському селищним головам, Великоандрусівському, Ганнівському, Глодоському, Мар'янівському, Піщаноблідському, Попельнастівському, Рівнянському, Суботцівському, Тишківському сільським головам забезпечити проведення інвентаризації об'єктів ПЗФ та надати необхідну інформацію департаменту екології, природних ресурсів та паливно-енергетичного комплексу.

4. Райдержадміністраціям, рекомендувати виконавчим комітетам міських, селищних, сільських рад про стан виконання цього розпорядження інформувати департамент екології, природних ресурсів та паливно-енергетичного комплексу облдержадміністрації щокварталу до 10 числа місяця, наступного за звітним періодом, починаючи з січня 2022 року, протягом 2022 року.

5. Департаменту екології, природних ресурсів та паливно-енергетичного комплексу облдержадміністрації:

1) завершити роботу з розроблення і затвердження програми державного моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря Кіровоградської області до 30 березня 2022 року;

2) тримати на контролі стан оформлення та погодження охоронних зобов'язань на об'єкти природно-заповідного фонду землекористувачами області;

3) надавати методично-консультаційну підтримку структурним підрозділам облдержадміністрації, райдержадміністраціям, виконавчим комітетам міських, селищних, сільських рад щодо питань енергоменеджменту;

4) забезпечити інформування центральних органів виконавчої влади та керівництва облдержадміністрації про впровадження в області заходів з енергозбереження;

5) про стан виконання цього розпорядження інформувати заступника голови обласної державної адміністрації відповідно до розподілу функціональних повноважень щокварталу до 15 числа місяця, наступного за звітним періодом, починаючи з січня 2022 року, протягом 2022 року.

6. Визнати таким, що втратило чинність, розпорядження голови обласної державної адміністрації від 01 жовтня 2020 року №631-р "Про стан охорони навколишнього природного середовища в області".

7. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на заступника голови обласної державної адміністрації відповідно до розподілу функціональних повноважень.

**Голова обласної
державної адміністрації**

Марія ЧОРНА

